

prima instanță: A. Bostan

dosarul nr. 2ra-2154/14

instanța de apel: N. Cernat, A. Gavrilita, A. Pahopol

ÎNCHEIERE

16 iulie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al

Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul Valeriu Doagă

Judecătorii Vera Macinskaia, Iurie Bejenaru,

examinînd chestiunea admisibilității recursului declarat de Gherman Serghei, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Drum-11” împotriva lui Serghei Gherman cu privire la încasarea datoriei, și la cererea reconvențională a lui Serghei Gherman împotriva Societății pe Acțiuni SA „Drum-11” cu privire la declararea nulității clauzelor contractuale, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 04 martie 2014, prin care a fost admis apelul declarat de Societatea pe Acțiuni „Drum-11”, casata în parte hotărîrea Judecătoriei Hîncești din 19 aprilie 2013 cu emiterea în aceasta parte a unei noi hotărîri,

c o n s t a t ă

La data de 13 noiembrie 2012 SA „Drum-11” a depus cerere de chemare în judecată către Serghei Gherman cu privire la încasarea datoriei în sumă de 91870 lei.

În motivarea acțiunii a indicat ca la 06 noiembrie 2009 părțile au încheiat contractul nr. 8362, prin care SA „Drum-11” a vîndut, iar Serghei Gherman a cumpărat, bunul imobil situat în or. Hîncești, str. Industrială 22/b, ce reprezintă respectiv: construcție (lit.02) cu suprafața de 85,8 m.p., cu nr. cadastral 5301407.533.02; construcția (lit.03) cu suprafața de 20,9 m.p. cu nr. cadastral 5301407.533.03; construcție (lit.03) cu suprafața de 12,0 m.p., cu nr. cadastral 5301407.533.04.

Conform p.3.1 al contractului sus menționat, prețul vînzării imobilului înstrăinat stabilit de părțile contractului a constituit 105 670 lei. La 22 iunie 2009 pîrîtul a transferat la contul vînzătorului suma de 13800 lei, restanța constituite suma de 91870 lei pe care refuză să achită.

La 22 octombrie 2012 în adresa lui Serghei Gherman a fost expediată o reclamație, acesta fiind somat despre necesitatea achitării datoriei restante pînă la data de 30 octombrie 2012, care, însă, a fost lăsată fără răspuns.

Reclamantul SA „Drum-11” solicită încasarea din contul pîrîtului Serghei Gherman a datoriei în sumă de 91870 lei și cheltuielile de judecată.

La 11 februarie 2013, Serghei Gherman a depus acțiune reconvențională, prin care a solicitat declararea nulității parțiale a contractului de vânzare-cumpărare din la 06 noiembrie 2009 încheiat între el și SA „Drum-11”.

În motivarea cererii reconvenționale a invocat că conform contractului încheiat între SA „Drum-11” și SRL „Conexchim”, autentificat notarial la 28 martie 2008, părțile au stabilit cotele părți în proprietatea comună asupra a 7 imobile, urmare a faptului SA „Drum-11” revenindu-i în proprietate construcțiile cu nr. cadastral 5301000.070.02, nr.cadastral 5301000.070.03, cât și depozitul cu suprafața de 12 m.p. cu nr. cadastral 5301000.070.04, iar în proprietatea celeilalte părți trecînd 4 imobile. Astfel, invocă reclamantul că parametrii și caracteristicile valorice ale imobilelor cumpărate de la SA „Drum-11”, comparativ cu cele ce i-au revenit SRL „Conexchim” (la etapa divizării) - constituie circa 1/5. De aceea, susține Serghei Gherman în acțiunea reconvențională, faptul că la etapa consemnării și autentificării notariale a contractului de vânzare cumpărare, ambele părți au convenit anume asupra vânzării-cumpărării a 3 imobile la valoarea reală a acestora la etapa respectivă, adică la prețul de 13800 lei - sumă achitată de cumpărător la 26 iunie 2009.

Susține Serghei Gherman că în baza achitării sumei respective, că i-a fost eliberată o factură fiscală. Luînd în calcul faptul achitării acesteia, invocă reclamantul că anume din aceste motive, la momentul autentificării notariale a contractului de vânzare-cumpărare, adică la 06 noiembrie 2009 în conținutul acesteia s-a inclus clauza cu privire la faptul că „prețul de vânzare a fost achitat integral pînă la momentul semnării contractului”.

În ceea ce privește raportul de evaluare din 20 iulie 2009, consideră că acesta nu reflectă situația reală, este exagerat, eronat, include valoarea a 7 imobile, de fapt însă contractul încheiat se referă doar asupra a 3 imobile.

Astfel, consideră că contractul de vânzare-cumpărare din 06 noiembrie 2009 conține vicii de nulitate și solicită declararea nulă a acestuia în partea sintagmei din p.3.1: „Prețul vânzării imobilului înstrăinat stabilit de părțile contractuale constituie 105670 lei, și în partea p.3.2: ”Valoarea nominală a imobilului înstrăinat constituie 105670 lei, conform raportului de evaluare nr. 09090900187L/0258907 din 20.07.2009”.

Prin hotărîrea Judecătoriei Hîncești 19.04.2013 cererea de chemare în judecată a SA „Drum-11” a fost respinsă ca tardivă, totodată a fost respinsă ca neîntemeiată și cererea reconvențională a lui Serghei Gherman.

Nefiind de acord cu hotărîrea primei instanțe, SA „Drum-11” a declarat apel împotriva hotărîrii instanței de fond.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 04 martie 2014 a fost admis apelul declarat de Societatea pe Acțiuni „Drum-11”, casata hotărârea Judecătoriei Hîncești din 19 aprilie 2014 în partea respingerii acțiunii inițiale, cu emiterea în aceasta parte a unei noi hotărâri, prin care a fost admisă acțiunea, prin încasarea de la Gherman Serghei în beneficiul SA „Drum-11” datoria în sumă de 91 870 lei. S-a încasat de la Gherman Serghei în beneficiul SA „Drum-11” cheltuieli de judecată în suma totală de 4823 lei. În rest hotărârea primei instanțe a fost menținută.

La adoptarea soluției, instanța de apel a stabilit că în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. 8352 din 06 noiembrie 2009, SA „Drum-11” a vândut lui Serghei Gherman bunurile imobile din or. Hîncești, str. Industrială 22/b, și anume: construcție (lit.02) cu suprafața de 85,8 m.p., cu nr. cadastral 5301407.533.02; construcția (lit.03) cu suprafața de 20,9 m.p. cu nr. cadastral 5301407.533.03; construcție (lit.03) cu suprafața de 12,0 m.p., cu nr. cadastral 5301407.533.04 (f.d. 7-8).

Potrivit pct. 3.1 al contractului, prețul vânzării imobilului a fost stabilit la suma de 105670 lei, conform raportului de evaluare nr. 0909090187L/0258907 din 20.07.2009.

Totodată, prin factura fiscală nr. SU1735238 din 22 iunie 2009 se confirma ca Serghei Gherman a achitat prețul contractului doar parțial, în suma de 13800 lei, rămânând restanța cumpărătorului din prețul contractual în sumă de 91870 lei, fapt ce a servit temei de adresare în instanța de judecată.

Conform art. 512 CC al RM, (1) în virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestații, iar debitorul este ținut să o execute. Prestația poate consta în a da, a face sau a nu face.

Potrivit art. 514 CC al RM, obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

Potrivit art. 666 CC al RM, (1) contract este acordul de voință realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice.

În condițiile expuse supra, reieșind din contractul de vânzare-cumpărare, instanța de apel a reținut că părțile au convenit la suma contractului în mărime totală de 105670 lei, iar cumpărătorul a achitat doar suma de 13800 lei, achitarea fiind confirmată de către ambele părți pe parcursul examinării cauzei și prin factura fiscală din 22.06.2009.

Prin urmare, cumpărătorul Serghei Gherman urmează să achite diferența solicitată de către reclamantul în mărime de 91870 lei, întru respectarea și onorarea obligațiilor asumate în baza contractului.

Completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel corect a apreciat critic concluziile instanței de fond referitor la respingerea acțiunii inițiale pe motiv de tardivitate. Or, aceasta ar contravine art. 267 alin. 1 Cod civil și art. 271 Cod civil, care statuează că acțiunea privind apărarea dreptului încălcat se respinge în temeiul expirării termenului de prescripție extinctivă numai la cererea persoanei în a cărei favoare a curs prescripția, depusă până la încheierea dezbaterilor în fond.

Instanța de apel a just a constatat că în cadrul dezbaterilor judiciare nu a fost invocată trecerea termenului de prescripție. Totodată, Colegiul civil al instanței de apel a reținut că abia după încheierea dezbaterilor judiciare, în cadrul susținerilor orale intimatul Serghei Gherman a solicitat respingerea cererii ca tardive, iar instanța de fond a aplicat termenul de prescripție în sensul dat.

Instanța de apel a apreciat critic concluzia instanței de fond reieșind din considerentul că expirarea termenului de prescripție s-a invocat ulterior încheierii dezbaterilor judiciare, respectiv nu putea fi reținută de către prima instanță la adoptarea hotărârii.

Gherman Serghei, a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și remiterea pricinii spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului recurentul și-a exprimat dezacordul referitor la concluziile instanței de apel privind aplicarea eronată a termenului de prescripție de către instanța de fond. Susține că etapa susținerilor verbale este o parte componentă a procesului civil, la care participanții procesului civil își rezumază pozițiile.

La fel, invoca că intervenientul accesoriu SC „Coneschimp” nu a fost citat în modul corespunzător pentru ședința instanței de apel, examinarea efectuându-se în lipsa acestuia.

Intimatul SA Drum-11, prin referință a solicitat respingerea recursului.

Examinând temeiurile recursurilor în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat este inadmisibil.

În conformitate cu art.432 CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Gherman Serghei nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC.

Astfel, analizând actele cauzei Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ constată că argumentele formulate în recurs se limitează la situația de apreciere de către instanțele ierarhic inferioare a circumstanțelor de fapt a cauzei.

Instanța de apel a examinat pricina sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, iar argumentele invocate în recursuri, în esența lor, sînt similare argumentelor invocate atît în prima instanță cît și în instanța de apel și sînt expuse asupra circumstanțelor de fapt și nu de drept, căroră instanța de apel le-a dat o apreciere corectă, avînd la bază cumulul de dovezi administrate în cadrul dezbaterilor judiciare, apreciate conform cerințelor art. 130 CPC.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC, fără a se examina temeinicia lor.

Pe cînd, alte argumente invocate în recurs nu au relevanță, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respins. Or recursul, exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei dar nu și temeinicia în fapt.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocat în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat în mod corespunzător.

Argumentul recurentului, precum că intervenientul accesoriu SC „Coneschimp” nu a fost citat în modul corespunzător pentru ședința instanței de apel, Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat, deoarece aceasta din urmă personal nu a contestat în nici un fel hotărîrea, iar recurentului prin aceste acțiuni nu i-au fost cumva afectate drepturile procedurale.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Gherman Serghei ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e

Recursul declarat de Gherman Serghei se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Vera Macinskaia

Iurie Bejenaru